

res nouas.^a Eius negotij initium, ordinem, finem curatiū differam, quia tum primum reperta sunt, quę per tot annos Remp. exedere. Firmius¹ Ca-
tus Senator ex intima Libonis amicitia, iuuencim improvidum &^b facile
inanibus, ad Chaldeorum promissa, Magorum sacra, ^c somniorum etiā
interpretes impulit, dum proaum, Pōpeium amitam Scriboniam, quæ
quondam Augusti coniunx fuerat, confobrinos Cæsares, plenā imaginib-
bus domum ostētāt, hortaturque ad luxum & ē alienum,^d socius libidi-
num &^e necessitatum, quò pluribus^f indicis inligaret. Vt satis testium, &
qui serui eadem noscerēt, reperit, aditum ad principem postulat, demon-
strato crimen, & reo per Flaccum Vescularium equitem Romanum, cui
propior cum Tyberio vsus erat. Cæsar^h indicium haud aspernatus, ⁱ cō-
gressus abnuit. Posse enim, eodem Flacco internuntio, sermones com-
meare. Atque interim Libonem^k ornat^l prætura, conuictibus adhibet,
non vultu alienatus, non^m verbis commotior,ⁿ adeo irā condiderat, cun-
cta que eius dicta factaque cùm prohibere posset, ^o scire malebat: donec

O B S E R V A T I O N E S

- a Earum rerum initia, ex quibus aliquid insigne ortum est curatus considerare solemus.
 b Homines improvidi, quibusque sunt ingenia & ventosa, & facilia, hoc est, mens ægra, & mobilis,
ad inanis, falsus, ac superstitiosus discipulus, ac detestanda sacra, nullo negotio, impelluntur.
 c Eadem est ratio illorum, qui interpretantur somnia, & Chaldaeorum, & Magorum, hoc est, super-
stitiones artes sectantur.
 d Illus amicitia à quo ad via ad impellimur, & periculosa, & perniciosa est.
 e Mi Plauris, ut est in prologo Trinummi, nomen luxuria indidit: Tum mihi gnata m hanc is esse
voluit, Inopiam.
 f Is intimus amicus videri potest, qui non solum cùm felices sumus, sed & tempore nostro diffici-
lē & calamitudo eandem fortunam, qua premimus, & ipse nobiscum, volens, patitur.
 g Cetera indicia dici possunt ea, quæ petuntur ex intima alicuius vita, mente, consilijs, dictis, factis, sin-
gulis.
 h Quacunque tandem de re indicia ad se perferantur, ea minimè princeps aspernari debet.
 i Non est ex dignitate principis ut continuo ad ipsum admittantur, qui ab se aduersus aliquem
indicia, & accusations deferre profitentur, quando per intermedium res commode, & occulte agi-
potest.
 k Cum quis apud principem alicuius criminis insimulatur, non propere prudens princeps in eum ad-
nimaduerit, aut rem in disquisitionem vocabit, aut palam faciet, se eius re certiorum esse factum;
sed ut certioribus indicis ad obiectorum criminum cognitionem perueniat, debet se sustinere, do-
nec res ad maturitatem perducta sit, contentus interim eo, ut sciat quæ agantur. Vt vero ipsum
scire, nemo sufficari poscit, adeo ciira est condenda, & induenda simulatio, ut eum, qui accusatur,
augeat præmissis, & honoribus, hac ratione nihil temere, aut præpostere committe, cuius postea sic
ponit indum.
 l Fallitur interdum qui se ideo à principe amari putat, quod ab eo ornatur iis dignitatibus, quæ ma-
xime sunt, quippe multa principes in speciem agunt, quæ re ipsa alio, quam vulgus putat, referuntur.
 m Disimulatio nō tantum in vultu, sed & in verbis constituit, quibus maxime animi sensa declaran-
tur, & occultantur.
 n Animis valde sedati argumentum est, affectus animi ita condere ut nulla ratione cognosci & per-
sumpi possint.
 o Princeps in eo diligenter sumus se prebere debet, ut singula quæ vspiam aut dicuntur, aut sunt,
sciat, nam quæ sit, ea prohibere potest, cùm vult.

¹ hic post 630
annos quia talis
misericordia fo-
torem patue-
rat, et auctu pul-
lis eique exili-
ato. Tiberius
deprecatus est.
lib 4